

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 169/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. R., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. L. Š., Š., vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 4 a základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 0 Tp 1/08 zo 4. januára 2008 a jemu predchádzajúcim postupom, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tpo 4/08 z 22. januára 2008 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 25. marca 2008 doručené podanie J. R., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. L. Š., Š., v ktorej namieta porušenie práv podľa čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 4 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 1/08 zo 4. januára 2008 (ďalej aj „uznesenie zo 4. januára 2008“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) a jemu predchádzajúcim postupom, ako aj uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Tpo 4/08 z 22. januára 2008 (ďalej aj „uznesenie z 22. januára 2008“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením zo 4. januára 2008 rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že *„zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie sa stal, má znaky trestného činu, sú v tomto štádiu konania dôvody na podozrenie, že ich spáchal obvinený (sťažovateľ, pozn.), pričom existuje dôvodná obava, že v prípade prepustenia zo zadržania, by sa... skrýval alebo by ušiel, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu najmä, ak mu v prípade uznania viny hrozí vysoký trest“*.

Krajský súd uznesením z 22. januára 2008 rozhodol o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu zo 4. januára 2008, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil okrem iného aj tým, že *„po prejednaní veci dospel k záverom, ktoré majú oporu vo výpovedi utajeného svedka a v súlade s jeho výpoveďou doposiaľ zadokumentovaných listinných dôkazov, a teda že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôkazy na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený (sťažovateľ, pozn.) a spol.“*. V rámci odôvodnenia tohto rozhodnutia dospel krajský súd rovnako ako okresný súd k záveru, že *„existujú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že obvinený R. je občanom L., nemá tu rodinné zázemie, v súčasnosti je stíhaný za obdobný trestný čin a je teda dôvodná obava, že v prípade jeho prepustenia na slobodu hrozí, že by mohol ujsť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu“*.

Právny zástupca sťažovateľa s poukazom na znenie čl. 2 ods. 2 ústavy a *„čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“* (ďalej len „dohovor“), ako aj na

§ 86 Trestného poriadku účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“) v spojení s § 71 Trestného poriadku v sťažnosti uviedol, že zadržanie sťažovateľa považuje za nezákonné, pretože *„V zmysle trestného poriadku, podľa ktorého bolo zadržanie vykonané je jednoznačne stanovené, že policajt môže obvineného zadržať, len v prípade, ak vec neznesie odklad, a súčasne rozhodnutie o väzbe nebolo možné zadovážiť vopred. Z predloženého spisu vyplýva, že ide o vykonštruované trestné stíhanie vedené pod sp. zn. PPZ-29/BOK-C-2007, ktoré sa taktiež opiera len o jedného utajovaného svedka č. 1, ktorého hodnovernosť doposiaľ taktiež nebola preukázaná. Ide o trestné stíhanie začaté už v roku 1999, ktoré bolo niekoľkokrát prerušované z dôvodu, že neexistovali skutočnosti odôvodňujúce vznesenie obvinenia voči konkrétnej osobe. K výpovedi tohto utajovaného svedka č. 1 malo dôjsť 6. 6. 2007, v následnej rekognícii identifikoval V. P. ako osobu, ktorá udrela S. a J. R. ako osobu, ktorá strieľala. Z uvedeného vyplýva, že z poskytnutej výpovede orgány činné v trestnom konaní už v lete 2007 mali možnosť začať trestné stíhanie voči konkrétnej osobe, avšak svoje rozhodnutie úmyselne posúvali na vhodnejšie obdobie, a to na čas, kedy uplynie maximálna prípustná lehota trvania väzby môjmu klientovi“.* Za účelom preukázania uvedených tvrdení sťažovateľ poukázal na obsah vyjadrenia Krajskej prokuratúry v Bratislave v návrhu na vzatie sťažovateľa do väzby z 1. januára 2008.

Podľa sťažovateľa k odôvodneniu napadnutých uznesení, v ktorom poukazujú na dôvodnú obavu z toho, že ujde alebo sa bude skrývať s cieľom vyhnúť sa trestnému stíhaniu, najmä preto, že nemá stále bydlisko, je treba uviesť, že *„takáto obava je na mieste len vtedy, ak došlo napríklad k zadržaniu obvineného v blízkosti hraníc s pozmeneným cestovným pasom alebo jeho vyhlásením, že ujde, a v tej istej súvislosti je napríklad zaistený list obvineného adresovaný jeho rodine, prípadne ak obvinený prevedie majetok na iného, alebo sa preukáže občianskym preukazom na iné meno a pod., obvinený nemá stále bydlisko, ak nemá kde bývať, alebo má kde bývať, ale v tomto bydlisku sa nezdržiava, prípadne toto bydlisko často mení, bez toho, aby to oznámil orgánom činných v trestnom konaní alebo súdu“.*

V uvedenom spoločnom trestnom konaní vedenom pod sp. zn. PPZ-29/BOK-C-2007 väzba sťažovateľa podľa jeho názoru *„neplní svoj účel, nakoľko ide o zmanipulované*

trestné stíhania, ktoré sleduje jediný cieľ, a to udržanie osoby sťažovateľa vo väzbe až do právoplatného rozhodnutia v inej trestnej veci a to napriek tomu, že už prípustná maximálna lehota trvania väzby uplynula... Keďže väzba nutne zasahuje do inak v zásade neporušiteľných oblastí súkromia a dôstojnosti jednotlivca, v prípade jej nezákonnosti dochádza k porušovaniu aj uvedených základných práv a slobôd“.

Dňa 31. decembra 2007 uplynula sťažovateľovi maximálna lehota trvania väzby (4 roky) v predmetnej veci a práve v tento deň došlo k jeho zadržaniu „políciou, a to v rozpore s § 86 Tr. por. a následnému opätovnému umiestneniu do väzby v inej trestnej veci“. Uvedený postup orgánov činných v trestnom konaní považuje sťažovateľ za účelový „s jediným cieľom a to zamedziť pobytu obvineného (sťažovateľa pozn.) na slobode“. Podľa sťažovateľa ide «o obdobu postupu tej istej policajnej súčasti Prezídia PZ, konkrétne vyšetrovateľa Prezídia PZ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor vyšetrovania, Bratislava, ČVS: PPZ-12/BOK-C-2006 voči obv. Y. a obv. P., ktoré trestné stíhanie bolo následne zastavené KP v Trnave, sp. zn. Kv 27/07 zo dňa 19. 6. 2007. Tu obdobne vystupoval utajený svedok č. 1, ktorého tvrdenia sa ukázali jednoznačne vyfabrikované políciou, o čom svedčí fakt, že do dnešného dňa nebol vyvodený žiadny, či už trestno-právny alebo disciplinárny postih voči tomuto utajenému svedkovi č. 1 alebo vyšetrovateľovi, ktorý takéto účelové trestné stíhanie viedol opäť len s jediným úmyslom, a to udržať obžalovaného „za každú cenu“ vo väzbe.

4-ročná prípustná lehota trvania väzby, počas ktorej je osoba obmedzená vo svojej osobnej slobode (pričom sa voči nej neustále uplatňuje prezumpcia neviny) je dostačujúca na to, aby súd na základe vykonaných dôkazov vo veci už rozhodol, alebo obžalovaného prepustil a viedol voči nemu trestné stíhanie na slobode. Počas tejto doby sa nepreukázali skutočnosti uvádzané v uzneseniach vydaných orgánmi činnými v trestnom konaní (v inej trestnej veci, ktorá do dnešného dňa nie je právoplatne skončená a pri ktorej je toľký záujem orgánov činných v trestnom konaní a súdu na udržaní osoby sťažovateľa vo väzbe, a to aj na úkor porušovania jeho základných ľudských práv a slobôd) a preto súdy v úmysle obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa rozhodli o umiestnení do väzby, hoci sa tak stalo pod zámienkou vykonštruovaných nových trestných činov.

Z vyššie uvedených tvrdení vyplýva zjavne sledovanie jediného cieľa, a to predĺžiť

väzbu obžalovaného (sťažovateľa pozn.) v inej trestnej veci nad zákonom ustanovený časový limit jej trvania a tým dochádza k porušovaniu čl. 17 ods. 2, 5 Ústavou, čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach a slobodách».

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby v predmetnej veci vydal nález, v ktorom rozhodne, že uznesením zo 4. januára 2008 a jemu predchádzajúcim postupom okresného súdu, ako aj uznesením z 22. januára 2008 a jemu predchádzajúcim postupom krajského súdu došlo k porušeniu jeho práv podľa čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 4 ústavy a základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, zaviazá krajský súd prepustiť ho ihneď z väzby na slobodu, prizná mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk a náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 13 ods. 4 ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď

oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Pri posudzovaní sťažnosti sťažovateľa bol ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Porušenie práv zaručených dohovorom ako aj Listinou základných práv a slobôd, na ktoré sťažovateľ poukazoval v odôvodnení sťažnosti, chápal ústavný súd ako súčasť širšej argumentácie sťažovateľa, o ktorej nežiadal výslovne (vzhľadom na rozsah stanovený v petite sťažnosti) rozhodnúť. Uvedený názor ústavného súdu umocňuje skutočnosť, že sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom zastupoval kvalifikovaný právny zástupca.

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal, že uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 1/08 zo 4. januára 2008 a jemu predchádzajúcim postupom, ako aj uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 4/08 z 22. januára 2008 a jemu predchádzajúcim postupom boli porušené jeho práva zaručené čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 4 ústavy a základné práva zaručené čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 1, ods. 2, 3 a 5, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.A K namietanému porušeniu sťažovateľových základných práv uznesením okresného súdu zo 4. januára 2008

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ je stíhaný pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. c) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný zákon“) spáchaný spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 1/08 zo 4. januára 2008 z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ proti uvedenému uzneseniu podal sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tpo 4/08 z 22. januára 2008.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

V prvostupňovom konaní vedenom okresným súdom mal sťažovateľ možnosť dovoľávať sa ochrany svojich práv a slobôd v rámci konania o sťažnosti (§ 83, § 185 až 195 Trestného poriadku) na krajskom súde, ktorému prináleží právomoc zrušiť napádané rozhodnutie okresného súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie alebo sám rozhodnúť [§ 194 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku]. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať rozhodnutie okresného súdu, pretože jeho postup a rozhodnutie preskúmal krajský súd, ktorý rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti uvedenému rozhodnutiu. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (teda vo vzťahu k okresnému súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Ústavný súd sa obsahom uznesenia okresného súdu zo 4. januára 2008 a jemu predchádzajúcim postupom zaoberal iba v rozsahu, v ktorom sa s ním stotožnil krajský súd.

II.B K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy uznesením krajského súdu z 22. januára 2008

Podstatou námietok v tejto časti sťažnosti je spochybnenie dôvodov väzby sťažovateľa uvedených v uzneseniach súdov zúčastnených na rozhodovaní v jeho veci, v dôsledku ním tvrdeného nezákonného zadržania orgánmi činnými v trestnom konaní, neexistencie dôvodov obavy z úteku alebo skrývania sa u sťažovateľa, resp. dôvodov útekovej väzby u neho, ako aj v dôsledku „vykonštruovaného“, resp. „zmanipulovaného“

trestného stíhania vedeného proti nemu s cieľom udržať ho vo väzbe až do právoplatného rozhodnutia v inej trestnej veci.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

V súvislosti s už uvedenými námietkami sťažovateľa týkajúcimi sa nedostatočného podopretia dôvodov väzby ústavný súd preskúmal uznesenie krajského súdu z 22. januára 2008, ktorý v rámci jeho odôvodnenia vo vzťahu k dôvodom väzby sťažovateľa a k jeho obrane (resp. k argumentácii jeho obhajcu) v ňom uviedol: „*Po prejednaní veci zistil, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie boli spáchané, majú znaky trestného činu a sú dôkazy na podozrenie, že tieto skutky spáchali obvinení. Takéto závery majú oporu vo výpovediach utajených svedkov a v súlade s ich výpoveďou doposiaľ zadokumentovaných listinných dôkazoch.*

Trestné stíhanie vo veci ohľadom skutku, ktorý mal byť spáchaný dňa 6. 11. 1999 (pošk. Ch.) bolo začaté toho istého dňa a ohľadom skutku, ktorý sa mal stať na jeseň roku 2001 (poškodený G.) bolo začaté trestné stíhanie dňa 28. 12. 2007. Od tejto doby bolo

vykonaných vo veci množstvo úkonov, ktoré tvoria vecný základ pre vznesenie obvinenia obvineným.

Väzba je zaistovací inštitút, predmetom ktorého nie je rozhodovať o vine či nevine obvinených. Z tohto dôvodu pri rozhodovaní o vzatí obvinených do väzby súdu neprislúcha hodnotiť vinu obvinených, obhajobu obvinených a dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Tr. por., ale len materiálne a formálne podmienky pre rozhodnutie o väzbe.

Vyšetrovanie vo vzťahu k obvineným je iba v počiatočnom štádiu konania a preto nebolo možné zabezpečiť všetky úkony ohľadne všetkých obvinených a spoluobvinených, konkrétne výsluch V. Y. Bude vecou ďalšieho dokazovania, či dôvodnosť pre podozrenie sa rozptýli alebo nie, a to v súvislosti s preverovaním svedeckých výpovedí utajovaných svedkov.

K námietke obhajoby, že v inej trestnej veci bolo trestné stíhanie proti obvinenému P. napriek výpovedi utajeného svedka zastavené, nemožno podľa názoru krajského súdu paušalizovať a už dopredu prejudikovať, že tomu tak bude i v predmetnej veci.

Pokiaľ boli zo strany obhajoby vznesené námietky, že spisový materiál neobsahuje dôkaz o tom, že poškodený P. G. je mŕtvy, k tomu je potrebné uviesť, že aj v tomto smere boli na označenom mieste nájdené kostrové nálezy a balistické stopy, ktoré sa toho času odborne skúmajú a vyhodnocujú...

Pri preskúmaní dôvodov väzby obvinených v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. Dospel krajský súd k zhodnému záveru so súdom prvého stupňa, že existujú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že obvinení by mohli ujsť alebo sa skrývať, aby sa vyhli trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno ich totožnosť ihneď zistiť, ak nemajú stále bydlisko alebo ak im hrozí vysoký trest...

Obvinený J. R., prezývaný K., je cudzí štátny občan, ktorý nepreukázal svoju totožnosť žiadnym dokladom a teda jeho identita nie je preukázaná. Nie je známa krajina z ktorej pochádza a preto nemožno zistiť kde má trvalé alebo prechodné bydlisko prípadne iné miesta, kde sa zdržiava. Vystupuje pod menom, ktoré po preskúmaní jeho odtlačkov prstov, podľa obsahu spisového materiálu, sa zhodovalo s menom V. J. G. s rovnakým dátumom narodenia a krajinou pôvodu L. Sám sa k tejto skutočnosti vyjadril tak, aby bol i naďalej považovaný za J. R. “

Krajský súd sa stotožnil v rámci svojho rozhodnutia s uznesením okresného súdu zo 4. januára 2008, v odôvodnení ktorého k dôvodom väzby sťažovateľa okresný súd uviedol, že sťažovateľ je dôvodne podozrivý zo spáchania obzvlášť závažnej trestnej činnosti, čo „*vyplýva najmä z doposiaľ zadovážených svedeckých výpovedí utajených svedkov č. 1 a č. 2, A. K., N. G., znaleckých posudkov a listinných dôkazov zadokumentovaných v spise*“. Následne okresný súd uviedol, že preskúmaním spisového materiálu zistil, že sťažovateľ je v súčasnosti stíhaný krajským súdom aj pre ďalšiu obzvlášť závažnú trestnú činnosť, je „*cudzím štátnym príslušníkom bez trvalého, či prechodného pobytu na území Slovenskej republiky, nemá žiaden doklad totožnosti a doposiaľ sa nepodarilo zistiť jeho pravú totožnosť*“. Na základe uvedeného okresný súd dospel k záveru, že „*doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie sa stali, majú znaky trestných činov a sú v tomto štádiu konania dôvody na podozrenie, že ich spáchali obvinení, pričom z vyššie uvedených skutočností vyplýva odôvodnená obava, že v prípade prepustenia zo zadržania by sa skrývali alebo by ušli, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu, najmä, ak v prípade uznania viny im hrozí vysoký trest a u obvineného R. aj vzhľadom na to, že je bez dokladu totožnosti a sú tu pochybnosti o jeho totožnosti, pod ktorou vystupuje, čím je daný dôvod tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. u všetkých troch obvinených*“.

Podľa zistenia ústavného súdu krajský súd (v právomoci ktorého bolo posúdenie skutkových a právnych otázok relevantných na rozhodnutie o vzatí sťažovateľa do väzby) vychádzal zo skutkového a právneho stavu uvedeného v uznesení okresného súdu, ktorý konštatoval existenciu materiálnych podmienok väzby, a teda, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú spáchaniu skutku, pre ktorý bolo trestné stíhanie začaté, ďalej že tento skutok má znaky trestného činu a že existujú dôvody na podozrenie, že skutok spáchal obvinený (sťažovateľ), ako aj súčasné splnenie podmienky existencie dôvodu „útekovej“ väzby. Okresný súd tieto svoje závery vyvodil z dosiaľ v konaní získaných konkrétnych dôkazov, na ktoré vo svojom rozhodnutí poukázal. Záver o existencii dôvodu útekovej väzby u sťažovateľa oprel okresný súd o skutočnosť, že je v súčasnosti stíhaný krajským súdom aj pre ďalšiu obzvlášť závažnú trestnú činnosť, a následne za účelom podopretia svojho záveru poukázal na fakt, že sťažovateľ je cudzí štátny príslušník bez dokladu totožnosti, bez

trvalého či prechodného pobytu na území Slovenskej republiky a s dosiaľ nezistenou pravou totožnosťou.

Popísanú argumentáciu skutkových a právnych záverov okresného súdu krajský súd akceptoval a stotožnil sa s ňou. Tiež konštatoval existenciu materiálnych podmienok väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a reagoval aj na argumentáciu sťažovateľa o relevantnosti dôkazov preukazujúcich spáchanie skutku. Tieto považoval za dostatočne relevantné (prihliadnuc aj na štádium prípravného konania) pre vyvodenie záverov o naplnení podmienky požadovanej ustanovením § 71 ods. 1 Trestného poriadku – zistenie takých skutočností, ktoré nasvedčujú spáchaniu skutku.

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu z 22. januára 2008 nemožno vyvodiť, že by sa v ňom tento súd nevysporiadal náležite s existenciou dôvodov väzby sťažovateľa alebo s jeho právne relevantnou argumentáciou adekvátne a preskúmateľne, a preto ho možno podľa právneho názoru ústavného súdu považovať za ústavnoprávne akceptovateľné.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

II.C K namietanému porušeniu práv podľa čl. 2 ods. 2 a čl. 13 ods. 4 ústavy a základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 3, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy uznesením krajského súdu z 22. januára 2008

Vzhľadom na predchádzajúce závery ústavný súd už nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne namietaným porušením čl. 2 ods. 2 ústavy, keďže toto ustanovenie neobsahuje úpravu základných práv a slobôd a spravidla je porušené iba v prípadoch, keď ústavný súd súčasne zistí a vysloví porušenie niektorého základného práva alebo slobody podľa druhej hlavy ústavy (obdobne IV. ÚS 232/05, III. ÚS 325/07).

Ústavný súd v závere tiež poznamenáva, že zároveň zistil nedostatok relevantných súvislostí medzi obsahom námietok sťažovateľa a niektorými článkami ústavy, ktorých porušenie sťažovateľ namieta (čl. 13 ods. 4, čl. 16 ods. 1, čl. 17 ods. 3, čl. 19 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy) a vyvodzuje záver (bez toho aby podrobnejšie interpretoval obsah uvedených článkov), že uvedené námietky spojené s týmito článkami sa už od počiatku javili ako zjavne neopodstatnené.

Pokiaľ ide o namietaný čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd osobitne pripomína, že uvedený článok ústavy sa spravidla vzťahuje na konanie vo veci samej, teda v danom prípade *ratione materiae* do obsahu tohto článku ústavy sťažovateľom namietané skutočnosti nespádajú. Uvedená námietka sa preto už od počiatku javila tiež ako zjavne neopodstatnená

Vzhľadom na uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2008